

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 Oslo

Deres ref

Vår ref
200802049-/SSa

Dato
09.07.2010

Statsbudsjettet 2010 - Bevilgningsendringer og omprioriteringer som følge av jordbruksoppgjøret 2010 m.m.

Vi viser til tildelingsbrev av 17.02.10, jordbruksavtale 2010-2011 av 16.06.10, Prop. 125 S (2009-2010), Prop. 133 S (2009-2010) og Stortingets behandling av disse.

1. TILDELING FOR 2010

Som et resultat av Stortingets behandling av ovennevnte proposisjoner har tildelingen for enkelte kap/poster blitt endret. Oppstillingen nedenfor omhandler kap/poster der det har blitt endringer. Kap/poster som ikke er endret, jf. tildelingsbrevet av 17.02.10 er ikke omtalt. Med grunnlag i Stortingets budsjettvedtak stilles følgende beløp til disposisjon for Statens landbruksforvaltning (SLF) i 2010:

Kap 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 72 Erstatninger	kr	1 302 000
-----------------------------	-----------	------------------

Kap 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket m.m.	kr	22 500 000
---	-----------	-------------------

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Fondsavsetninger	kr	1 121 386 000
Post 70 Markedsregulering	kr	203 905 000
Post 74 Direkte tilskudd	kr	7 523 317 000
Post 77 Utviklingstiltak	kr	185 860 000
Post 78 Velferdsordninger	kr	1 685 003 000

Det er videre budsjettert med følgende inntekter:

Kap 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
Post 70 Tilbakebetalt tilskudd reguleringsanlegg	kr	3 525 000

Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av senere endringer i budsjettet for 2010.

SLF må påse at virksomheten for 2010 blir tilpasset signalene som er gitt i jordbruksavtale 2010-2011 av 16.06.10, Prop. 125 S (2009-2010), Prop. 133 S (2009-2010) og Stortingets behandling av disse.

2. NÆRMERE OM TILDELINGEN 2010 PÅ KAPITLER OG POSTER

2.1 Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 01 Driftsutgifter

SLF har i brev av 30.06.10 kommet med forslag til at det gis anledning til å belaste ordninger under kap. 1150 med utgifter av utviklings- og utredningskarakter og utgifter relatert til IKT. Videre har SLF i brev av 29.06.10 anmodet om dekning av kostnader over prisutjevningsordningen for melk til utvikling av nytt fagsystem for prisutjevningsordningen.

Departementet godkjenner følgende belastninger:

Utviklingsoppgaver

Erstatning etter klimabetingede skader

Inntil kr 150 000 kan belastes Skadefondet for landbruksproduksjon til kjøp av tjenester til utredning av forslag til nye erstatningssatser, jf. kap. 7.1 i Prop. 133 S (2009-2010).

Samordning av satser for tap av sau

Inntil kr 50 000 kan belastes Skadefondet for landbruksproduksjon til samordning av erstatningssatser for tap av sau.

IKT

Regionale miljøprogram (RMP)

Inntil kr 7 100 000 kan belastes kap 1150-74-19 til oppstart av prosjekt for utvikling av elektronisk fagsystem for RMP, jf. kap. 3.1 i tildelingsbrevet.

Fagsystem for prisutjevningsordningen for melk

Inntil kr 900 000 kan belastes prisutjevningsordningen for melk til dekning av kostnader knyttet til nytt fagsystem for prisutjevningsordningen.

2.2 Tilskuddsbevilgninger

Kap.1143 Statens landbruksforvaltning

Post 72 Erstatninger

Bevilgningen er økt med kr 1 000 000, fra kr 302 000 til kr 1 302 000, jf. Prop. 125 S (2009-2010) side 80.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket m.m.

Tildelingen er økt med kr 10 000 000, fra kr 12 500 000 til kr 22 500 000, ved en omfordeling av kr 10 000 000 under posten, *fra* midlene Innovasjon Norge ble tildelt til bioenergiformål for 2010 *til* SLF for å styrke skogflisordningen. Etter omfordelingen er det kr 31 100 000 til disposisjon til flisordningen i 2010. Av beløpet er kr 14 100 000 disponering av overført beløp fra 2009 til 2010.

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Fordelingen av bevilgningene på kap. 1150 på underposter framgår av Prop. 133 S (2009-2010), tabell 8.3. Departementet ber SLF legge denne fordelingen til grunn for sin oppfølging av bevilgningene på kap. 1150. På noen av underpostene skjer utbetaling fra departementet. Her er tildelingen til SLF redusert tilsvarende. Bevilgningsendringene for 2010 og disponering av overførte midler fra 2009 til 2010 er kommentert nedenfor.

Departementet legger til grunn at SLF informerer berørte organisasjoner om jordbruksoppgjøret 2010.

Post 70 Markedsregulering

Bevilgningen er redusert med kr 65 695 000, fra kr 269 600 000 til kr 203 905 000. I 2010 er det kr 232 507 000 til disposisjon på posten, hvorav kr 28 602 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010.

70.11 Avsetningstiltak

Bevilgningen er økt med kr 30 000, fra kr 18 900 000 til kr 18 930 000.

70.12 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen m.v. (RÅK)

Bevilgningen er redusert med kr 65 825 000, fra kr 249 100 000 til kr 183 275 000. I 2010 er det kr 211 877 000 til disposisjon på underposten, hvorav kr 28 602 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010. Av disponibelt beløp er det avsatt kr 179 449 000 til prisnedskrivning og kr 30 028 000 til eksportrestitusjon.

70.13 Tilskudd til eksportrestitusjon

Bevilgningen er økt med kr 100 000, fra kr 1 600 000 til kr 1 700 000.

Post 74 Direkte tilskudd

Bevilgningen er redusert med kr 14 302 000, fra kr 7 537 619 000 til kr 7 523 317 000. I 2010 er det kr 7 532 790 000 til disposisjon på posten, hvorav kr 9 473 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010.

74.11 Driftstilskudd, melkeproduksjon og spesialisert kjøttproduksjon

Bevilgningen er redusert med kr 10 000 000, fra kr 1 104 000 000 til kr 1 094 000 000. Av beløpet er det avsatt kr 997 000 000 til tilskudd til melkeproduksjon og kr 97 000 000 til tilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon.

74.14 Produksjonstilskudd, husdyr

Bevilgningen er redusert med kr 3 810 000, fra kr 2 186 000 000 til kr 2 182 190 000. Av beløpet er det avsatt kr 2 178 000 000 til tilskudd husdyr og kr 4 000 000 til tilskudd til bevaringsverdige husdyrraser.

74.16 Beitetilskudd

Bevilgningen er redusert med 4 573 000, fra kr 611 100 000 til kr 606 527 000. I 2010 er det kr 616 000 000 til disposisjon på underposten, hvorav kr 9 473 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010. Av beløpet er det avsatt kr 261 000 000 til utmarksbeitetilskudd og kr 355 000 000 til beitetilskudd.

74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Bevilgningen er økt med kr 81 000, fra kr 3 099 319 000 til kr 3 099 400 000.

74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram

Bevilgningen er økt med kr 3 100 000, fra kr 410 000 000 til kr 413 100 000.

74.22 Tilskudd til miljøvennlige spredemåter husdyrgjødsel

Bevilgningen er økt med kr 900 000, fra kr 11 000 000 til kr 11 900 000.

Post 77 Utviklingstiltak

Avsetningen er redusert med kr 1 300 000, fra kr 187 160 000 til kr 185 860 000.

77.11 Tilskudd til dyreavl m.m.

Avsetningen er økt med kr 700 000, fra kr 73 300 000 til kr 74 000 000. Av beløpet er det avsatt kr 30 000 000 til tilskudd til semintjenester og kr 44 000 000 til tilskudd til veterinære reiser.

77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Avsetningen er redusert med kr 2 000 000, fra kr 27 740 000 til kr 25 740 000. Disponibelt beløp er fordelt slik: kr 2 000 000 til opplysningsarbeid i potetsektoren, kr 800 000 til produsentsammenslutninger, kr 5 500 000 til opplysningsvirksomhet for frukt og grønt, kr 9 200 000 til utvikling av plantemateriale, kr 5 740 000 til kvalitetstiltak for settepotetavl og kr 2 500 000 til premieringsordning for økologisk kjøtt.

Ordningen med tilskudd til produsentsammenslutninger avvikles. Det vil ikke bli gitt tilskudd til nye sammenslutninger fra 2011.

Post 78 Velferdsordninger

Bevilgningen er redusert med kr 19 701 000, fra kr 1 704 704 000 til kr 1 685 003 000. I 2010 er det kr 1 701 800 000 til disposisjon på posten, hvorav kr 16 797 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010.

78.11 Tilskudd til avløsning for ferie/fritid

Bevilgningen er økt med kr 1 731 000, fra kr 1 121 269 000 til kr 1 123 000 000.

78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom m.v.

Bevilgningen er redusert med kr 10 397 000, fra kr 173 600 000 til kr 163 203 000. I 2010 er det kr 180 000 000 til disposisjon på underposten, hvorav kr 16 797 000 er disponering av overførte beløp fra 2009 til 2010.

78.15 Tilskudd til øvrige velferdstiltak

Bevilgningen er redusert med kr 5 000 000, fra kr 81 000 000 til kr 76 000 000. Av beløpet er det avsatt kr 60 000 000 til tilskudd til landbruksvikarordningen og kr 16 000 000 til tilskudd til landbrukets HMS-tjeneste.

78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning

Bevilgningen er redusert med kr 6 035 000, fra kr 110 035 000 til kr 104 000 000.

Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

Post 70 Tilbakebetalt tilskudd reguleringsanlegg

Bevilgningen er økt med kr 3 525 000, fra kr 0 til kr 3 525 000, gjennom inntektsføring av tilbakebetaling av tilskudd til reguleringslager som ikke lenger er i bruk til formålet.

2.3 Fondsbevilgninger

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Fondsavsetninger

Bevilgningen er økt med kr 108 633 000, fra kr 1 012 753 000 til kr 1 121 386 000.

50.11 Tilskudd til LUF

Bevilgningen er økt med kr 98 633 000, fra kr 982 753 000 til kr 1 081 386 000.

Samlet innvilgningsramme, ekskl. rentestøtte, for LUF i 2010 er kr 1 098 000 000, jf. tabell 7.3 i Prop. 133 S (2009-2010). I tillegg kommer en innvilgningsramme på kr 5 000 000, jf. tabell 2.15 i Prop. 1 S (2009-2010) og en innvilgningsramme kr 8 000 000, omdisponering av midler i 2010, jf. tabell 7.3 i Prop. 133 S (2009-2010).

Av tiltak omtalt i tabell 7.3 i Prop. 133 S (2009-2010) som SLF har forvaltningsansvar for, er det følgende bevilgningsendringer i 2010:

- Bevilgningen til investeringsstøtte til organisert beitebruk er økt med kr 2 000 000, fra kr 6 000 000 til kr 8 000 000, til finansiering av kjøp av radiobjeller.
- Bevilgningen til nasjonalt program for landbruksbygg og kulturlandskap er økt med kr 1 500 000, fra kr 2 000 000 til kr 3 500 000.

3. SAKER KNYTTET TIL OPPFØLGINGEN AV JORDBRUKSOPPGJØRET 2010

3.1 Miljø

Det vises til kap. 7.4.6 i Prop. 133 S (2009-2010).

Regionale miljøprogram (RMP)

I jordbruksavtalen 2010 ble partene enige om at det er behov for å foreta en viss harmonisering mellom fylker med ellers like miljøutfordringer, slik at det ikke er store forskjeller i utmåling av miljøtilskudd for samme miljøutfordring. Konkret innebærer dette at tilskudd til bratt areal blir gjeninnført i de fylkene som har fjernet denne ordningen, og som har disse landskapsutfordringene. SLF får i oppgave å tilse at dette gjennomføres. LMD vil i løpet av september innkalle Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukerlag og SLF til møte for å klargjøre i hvilket omfang en skal harmonisere utformingen av ordningene knyttet til bratt areal.

I jordbruksavtalen er det også tydeliggjort hvilke prosesser som skal foregå på regionalt nivå ved endelig utforming av regionale miljøprogram. LMD vil presisere at dette ikke endrer på de sentrale godkjenningssystemene som er praktisert til nå.

Partene i jordbruksoppkjøret ble også enige i å gjennomføre et prosjekt for elektronisk løsning for RMP. SLF gis fullmakt til å gjennomføre prosjektet i tråd med rapporten fra arbeidsgruppen.

Nasjonalt pilotprosjekt for mer miljøvennlig håndtering av husdyrgjødsel

Partene i jordbruksoppkjøret vedtok å evaluere pilotprosjektet. SLF får i oppdrag å gjennomføre evalueringen. Evalueringen bør inneholde en vurdering av miljøeffekten av tiltakene. Den bør videre inneholde en vurdering av de reelle kostnadene ved tiltakene. Evalueringen bør så langt som mulig prøve å komme fram til en rensekostnad, dvs. hvor mye det koster å redusere utslippene av nitrogen til vann og luft. Andre miljøeffekter bør også beskrives, så langt som mulig kvantifiseres og tas med i beregningene av en samlet miljøeffekt. Dette gjelder for eksempel redusert avrenning av fosfor og reduserte luktulempere. Det bør også vurderes om det er andre tiltak som kan gi tilsvarende resultat og hvilken kostnad slike tiltak her.

Evalueringen skal kunne ut i en anbefaling om ordningen bør gjøres allment tilgjengelig eller avvikles. Dersom det foreslås en videreføring av ordningen, bør også aktuelle satser og totalkostnader vurderes. Frist for evalueringen settes til 15.02.11. Dersom SLF har behov for kjøp av tjenester knyttet til evalueringen, skal dette finansieres over posten for Nasjonalt utviklingsprogram for klimatiltak i jordbruket. Ramme for evt. kjøp av tjenester må avklares i nærmere dialog med LMD.

Forskriftsarbeid på miljøområdet

SLF er involvert i LMDs igangsatte revidering av forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav, jf. kap. 3.2 i tildelingsbrev av 10.07.09. SLF sin rolle er bl.a. å bestille nødvendige utredninger som skal ligge til grunn for forskriftsarbeidet, og bistå departementet med faglige råd. Utredningene skal finansieres over LUF, Informasjons- og utviklingsmidlene og/eller Nasjonalt utviklingsprogram for klimatiltak. Flere utredningsbehov er signalisert til SLF og noe er igangsatt. Det er viktig med god dialog mellom SLF og LMD for å være sikre på at nødvendige kunnskapsbehov blir dekket gjennom de utredningene som settes i gang. Siste frist for utredningene er 15.02.11.

Departementet mener det er behov for å se evalueringen av pilotordningen for miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel og forskriftsarbeidet i sammenheng.

Forskriftsarbeidet knyttet til organisk gjødsel grenser også opp mot andre forskrifter. LMD legger opp til å vurdere behov for endringer i bl.a. Forskrift om miljøplanlegging i samband med revideringen av forskriften om organisk gjødsel. SLF vil også bli bedt om å bidra i dette arbeidet.

3.2 Kontroll av tildeling av tilskudd til økologisk landbruk

LMD ønsker en best mulig målretting og effektiv bruk av tilskuddene til økologisk landbruk. Ut fra denne målsettingen ber LMD om en vurdering av:

- Hvor mye av økologisk grovfôrproduksjon som går til økologisk husdyrhold (eget eller som salg til andre foretak) inkl. utvikling siste 10-år.
- Behovet for og evt. aktuelle tiltak for å bedre samsvaret mellom økologisk fôrproduksjon og økologisk melk/kjøtt for salg. I denne sammenheng ber vi om en vurdering av i hvilken grad det kan være slik at en større andel av grovfôrareale som nå er grunnlaget for utbetaling av økologisk arealtilskudd, uansett ikke ville vært gjødslet/sprøytet og dermed kan representere en feil allokering av tilskuddsmidlene.

Gjennomgangen må ses i sammenheng med arbeidet med kontroll av økologisk kornproduksjon, jf. kap. 7.5.1 i Prop. 133 S (2009-2010).

Frist for arbeidet er 15.02.11.

3.3 Gjennomgang av markedsregulatorrollen – mottaksplikt

Det vises til kap. 7.8.4 i Prop. 133 S (2009-2010). Avtalepartene er enige om å foreta en gjennomgang av markedsregulatorrollen, med hovedvekt på innholdet i mottaksplikten. Gjennomgangen skal omfatte alle jordbrukssektorer med markedsregulering. Fordi arbeidet omfatter bestemmelser som gjelder både landbrukssamvirke og andre markedsaktører, legger LMD til grunn at også ikke-samvirke aktører skal være representert i arbeidsgruppa, som skal framlegge rapport til jordbruksoppgjøret 2011.

LMD ønsker at SLF skal delta i sekretariatet for gruppa. Før etablering av arbeidsgruppa, ønsker departementet et notat fra SLF innen 01.10.10 om aktuelle problemstillinger. LMD legger til grunn at eksisterende føringer (politiske vedtak, regelverk m.fl.) for markedsregulatorrollen og mottaksplikt må kartlegges og omtales i arbeidet.

Markedsregulatorrollen skal i prinsippet innebære en balanse mellom rettigheter og plikter for landbrukssamvirket. Forutsetningene for markedsreguleringen har imidlertid endret seg vesentlig over tid, bl.a. redusert adgang til reguleringseksport. SLF må i det forberedende notatet vurdere om problemstillinger i denne sammenheng, knyttet til mottaksplikten, bør inngå i gruppas arbeid.

SLF bes vurdere aktuelle problemstillinger som er generelle for alle de regulerte sektorene, men også vurdere behovet for vurdering av bestemmelser som er spesifikke for enkeltsektorer. LMD legger videre til grunn at evt. differensiering av økonomiske betingelser, knyttet til leveranser fra ulike grupper av produsenter, bør inngå i arbeidet,

herunder spesielt differensiering av betingelser knyttet til struktur og geografisk lokalisering av jordbruksforetakene.

I de senere år har TINE og Nortura endret sin egenkapitaloppbygging gjennom ulike ordninger for individualisert egenkapital fra sine produsenter. Ulik deltakelse i egenkapitaloppbyggingen fra produsentene, kan gi ulike betingelser ved deres levering av slakt/melk. SLF bes vurdere denne endringen i forhold til gruppas arbeid.

Avklaringene over gjelder i hovedsak økonomiske forhold knyttet markedsregulatorrollen og mottaksplikt. SLF bes også vurdere om det er andre momenter som bør inngå i gruppas arbeid.

3.4 Epler til industriell foredling

Det vises til kap. 7.9.2 i Statens tilbud til jordbruksforhandlingene 2010. Det er økende interesse blant norske forbrukere for ferskprodusert eplesaft basert på norske epler. Det bør vurderes stimuleringsiltak for økt produksjon av eplesaft. Spørsmålet bør imidlertid ses i sammenheng med administrasjon og kontroll av distrikts- og kvalitetstilskuddet for frukt. SLF får i oppdrag å gjennomgå denne ordningen med frist 15.02.11.

3.5 Nytt innfrakttilskudd for slakt

Det vises til kap. 7.8.3 i Prop. 133 S (2009-2010). Partene er enige om ny modell for innfrakt slakt. Partene legger til grunn at SLF og aktørene i kjøttsektoren bidrar i arbeidet med å etablere grunnlaget for implementering av ny ordning fra 01.01.11. SLF bes innen 01.09.10 utarbeide en skisse til hvordan oppdraget kan løses.

3.6 Tilskudd til avløsning ferie og fritid

Det vises til kap. 7.11.1 i Prop. 133 S (2009-2010). Partene er enige om å gjennomgå juridiske og forvaltningsmessige sider med sikte på å innføre en ekstra delutbetaling av avløsertilskudd ferie og fritid. SLF får i oppdrag å foreta gjennomgangen. I utgangspunktet bør det vurderes om alle søkere av tilskuddet kan ha mulighet til delt utbetaling. Det legges til grunn av det etableres en referansegruppe i tilknytning til arbeidet der avtalepartene og Norske Landbrukstenester deltar. Frist for arbeidet er 15.02.11.

3.7 Erstatningsordningen for klimabetingede skader i planteproduksjonen

Det vises til kap. 7.1 i Prop. 133 S (2009-2010). Partene har sluttet seg til de anbefalinger SLF har kommet med i utredningen knyttet til erstatningsordningen for klimabetingede skader i planteproduksjonen. Departementet ber SLF følge opp anbefalingene.

3.8 Pilot for bruk av Husdyrregisteret ved utmåling av produksjonstilskudd

Det vises til kap. 3.5 i tildelingsbrevet av 10.07.09 og kap. 7.10.4 i Prop. 133 S (2009-2010). Prosjektet utvides til også å omfatte kommunene som dekkes av Mattilsynets distriktskontor for Valdres- og Gjøvikregionen.

3.9 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Det vises til kap. 7.11.5 i Prop. 133 S (2009-2010). Partene er enige om å endre forskriften for ordningen, slik at mottaker av tidligpensjon samtidig kan motta fleksibel alderspensjon etter Folketrygden.

Departementet ber SLF utarbeide utkast til forskriftsendring innen 01.11.10.

4. ANDRE OPPGAVER

4.1 Gjennomgang av liste 1-produkter innenfor GSP-regimet

Norge har siden 1. juli 1995 praktisert et autonomt system med 100 prosent tollpreferanse for alle de produkter som er nevnt på liste 1 under GSP-systemet. Norge gir for disse produktene full toll- og kvotefri markedsadgang til om lag 155 land dersom de nødvendige notifikasjonsforpliktelser er gjennomført.

Fram til i dag har det ikke vært import av produkter på liste 1 i slike mengder at dette har medført, eller truet med å medføre, markedsforstyrring i det norske markedet. Den sikkerhetsmekanismen som hører til GSP-ordningen, har derfor ikke blitt iverksatt.

LMD ber om at SLF går igjennom liste 1-produktene innenfor GSP-systemet og vurderer om det er fare for forstyrrelser på det norske markedet dersom en binder null-toll for liste 1-produktene i frihandelsforhandlinger og videre om listen eventuelt bør endres. For tiden er Norge i forhandlinger med bl.a. India og Kina, men vi ønsker en generell vurdering som kan legges til grunn også for nye forhandlinger.

Det bes om SLFs vurderinger av saken innen 15.09.10.

Med hilsen

Leif Forsell (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigurd Sandaaker
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen